

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 29 Września r. s. 1822 roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 18 września.
(z Gazety Petersb. le Conservateur Impartial.)

W piątek, dnia 15 t. m., NAYJA NIEYSZE CESARZOWE w towarzystwie z JEJÓ CESARSKĄ WYSKOŚCIĄ WIELKIM XIECIEM MIKOŁAJEM, udały się ze zwykłą okazalnością do Kościoła Katedralnego Nayswiętszey Panny Kazańskiej, gdzie z uroczystością odśpiewane było *Te Deum*, jako we 21szą rocznicę Koronacyi NAYJAŚNIEYSZEGO CESARZA JEGOMOŚCI. Wieczorem miasto było oświecone.

Nowa birża stawiona przez ś. p. Thomona, Budowniczego JEJÓ CESARSKIEY MOŚCI, otrzymała teraz, po poświęceniu swojemu, przed sześciu laty, główną ozdobę, jakiej wymagały piękność i przeznaczenie gmachu. W sobotę dnia 2 t. m., popiersie Cesarzkie zostało odkryte na wielkiej sali; jest ono wielkości kolosalnej, wsparte na podnożu granitowym z jednej sztuki, wysokości 4 arszyny i 4 wierszki, i ozdobionem bronzem. Wieniec laurowy opasuje skronie Oyca Ojczyzny, na zbroi ukazuje się wizerunek Zbawiciela. Lekka i piękna draperya okrywa lewe ramię. Wiazki broni i trofea są mistrzowsko ułożone na podstavie.

Nowy ten płód sztuki jest dziełem dłota Pana Martos, autora grupy Pożarskiego i Minina. Na podnożu jest następujący napis:

ALEXANDROWI I,

wdzięczny stan kupiecki 1812.

Gdy się zebrali JJ. Ww. minister skarbu, wojenny gubernator i wiele innych znomych osób. Prezydent izby kupców miał mowę stosową do obchodu; za danym znakiem spadła zasłona, a popiersie MONARCHY ukazało się w całej swojej świetności, i powitane zostało przy dźwiękach muzyki z oznakami najwyższej radości; 1500 biletów wchodowych było rozdanych. Uroczystość zakończyła się danym przez kupiectwo obiadem na 150 osób. Artysta otrzymał w imieniu kupców w podarunku 35,000 rubli.

NIEMCY.

Brema dnia 28 września.

(z Gazety Warszawskiej.)

Gazeta tutejsza (piszą gazety berlińska i hamburska) umieściła artykuł o podróży N. Cesarza Rossyjskiego do Wiednia i Weroni. Wyraża w nim: „Wyjazd ten można uważać za ofiarę, którą N. Monarcha czyni dla powszechnego dobra Europy. Najjaśniejszy Cesarz Jmć, od początku wielkiego politycznego swego zawodu, nie okazał innych życzeń, i nie trzymał się innego systemu, jako, aby współczesnym zapewnić pokój, i rządy krajów utrzymać w tej doskonałej harmonii, która jedynie ten pokój zabezpieczyć może. Przy tych wszystkich czynach dla uszczęśliwienia świata nie może N. Cesarz pochwalić, jeśliby się tacy znaleźli, co by przez niebezpieczną myśl o rozruchach, lub nawet chęć dogodzenia prywatnemu swemu interesowi, tamowali tak przewyższające widoki i cele, i tym sposobem spokojność narodów narażać usiłowali. Starając się N. Cesarz Jmć wspólnie ze sprzymierzeńcami swymi o odwrócenie wszelkiej burzy, grożącej niebezpieczeństwem szczęśliwemu obywatelowi, nabywa prawa do

wdzięczności jego i wnuków jego. Cel zjazdu Najjaśniejszych Monarchów i ich zastępców w Wiedniu i Weronie, nie może być tajemnicą dla tego samego, iż N. Cesarz Alexander postanowił udać się tam osobiście. Szczegóły układów mogą być zachowane przyszłości, środki do osiągnięcia tak wielkiego celu mogą podlegać różnym rozprawom; główna rzecz atoli nie podpada żadnej wątpliwości. Dla tego to naród Rossyjski błogosławi postanowienie wspaniałomyślnego Monarchy swego, z którego rąk codziennie dobrodziejstwa odbiera.

Od brzegów Menu, dnia 21 września.

(z Gazety i Korr. Warszawskiej.)

Gdy Królewic Szwedzki przybył do Konstancyi, spodziewano się przyjazdu Xiążęcia Eugenisza Beauharnois, Marzałkowsy Ney i jenerała Bertranda Xiążcy St. Leu (małzonki Ludwika Bonapartego) bawiący w Arenabergu.

W Wiekiem Xieztwie Badeńskim wynaleziono sól niedaleko Rupenau, i d. 23 lutego rozpoczęto kopanie. Z początku bardzo mało obiecywano pożytku; lecz dnia 9 b. m. znaleziono nagle tak znaczną ilość soli, iż nowe to źródło dochodu powiększy bardzo skarb publiczny, i całe Wielkie Xieztwo nie będzie już potrzebowało sprowadzać tego ważnego artykułu z obcych krajów.

Towarzystwo wspierające greków w Szilgardzie odprawiło d. 15 b. m. posiedzenie swoje. Zaciągając ciągle batalion pod naczelnym dowództwem Greka Keffalosa, który w wojsku niemieckim należał pod Lipskiem. Ma wynosić 600 ludzi i gdy dojdzie do tej liczby, uda się do Mar-sylli, a ztamtąd do przeznaczonego sobie miejsca. Chcący wejść do tego batalionu, muszą konieczne okazać świadectwo dobrych obyczajów, i dowiedzieć, iż opuszają ojczyznę, nie ubliżając obowiązkom swoim dla kraju, do którego należą. Gotowi przyjaciele greków zakupują także broń. Jeden z nich ma już 4000 karabinów.

W Lipsku wyszło pismo o Grecyi pod tytułem: *Historja wypadków w Grecyi, od pierwszego początku powstania aż do rzezi na wyspie Scio*. Jest tłumaczenie z dzieła francuzkiego Pana Ref-fanel, który jest sekretarzem konsulatu francuzkiego w Smirnie i wydawcą wychodzącej tam gazety pod napisem *Dostrzegacz Wschodni*.

Kommissya wojskowa związku niemieckiego ukończyła już rozkład wojska związkowego, podług różnego rodzaju broni. I tak Austrii cały kontyngens wynosi 94,822 ludzi, i składa trzy pierwsze korpusy wojska; Prussy składają trzy następne oddziały w liczbie 79,264; 7my korpus bawarski 55,600; 8my wirtemburski z badeńskim, 5ciu innych Xieztw i wolnego miasta Frankfurtu 31,585; 9ty saski i Xieztw saskich 31,036. nako-niec 10ty wielu różnych xieztw, ma wynosić 21,258 ludzi. Ogół wojska związkowego czyni, w czasie pokoju, 301,637, i 1224 dział różnego kalibru.

Królewic następca tronu bawarskiego wyjedzie w połowie przyszłego miesiąca do Włoch, gdzie przepejdzi porę zimową.

WŁOCHY.

Liworna dnia 4 września.

(z Gazety Warszawskiej.)

Okręt jónski, który d. 18 sierpnia wypłynął ze Spezji, a d. 1 b. m. zawinął do tutejszego por-

tu, potwierdza wiadomość o zwycięztwach greków nad turekami. Zabrano nawet kasę wojenną turecką, i Wielki Wezyr *Tehar Hadgi Ali* basza poległ w bitwie d. 7 sierpnia.

Od granic włoskich, dnia 14 września.
(z *Gazety Warszawskiej*.)

Słychać, iż Monarchowie krótko zabawią w *Weronie* i po rozpoczęciu kongresu udadzą się do *Medyolanu*, a ztamtąd do środkowych i niższych Włoch. Przez ten czas, ministrowie w *Weronie* naradzać się mają o przedmiotach, i za powrotem Monarchów, oddadzą im do rozstrzygnięcia wypadki obrad swoich. Spodziewają się także w *Turynie* przybycia Monarchów.—Pan *Rossini* ma podczas kongresu kierować operami w *Weronie*.

Od granic włoskich, dnia 14 września.
(z *Korrespondenta Warszawskiego*.)

Doniesień z Epiru i innych pogranicznych krajów mieć nie możemy, gdyż z powodu szerzącej się morowej zarazy w wielu miejscach Grecyi, przystęp okrętom, z tej krainy przybywającym, surowo jest we wszystkich portach włoskich zabroniony. Podobne środki ostrożności użyte także zostały na wyspach jonskich.

Neapol dnia 28 sierpnia.

(z *Korrespondenta Warszawskiego*.)

Na początku przyszłego miesiąca wsiądzie nasz Monarcha na okręt w *Liornie*, i popłynie do *Florencyi*, zkąd po kilkodziennym pobycie uda się do *Werony*. Zdrowie naszego Króla jest ciągle w dobrym stanie, i pomimo podeszłych lat jest żywy i silny.

Proces rokoszanów w *Monteforte* zbliża się do końca, władze krajowe domagają się kary śmierci na 43 osob.

TURCJA.

Od granic tureckich dnia 9 września.
(z *Gazety Warszawskiej*.)

Turcy spalili znaczne miasto na granicy włoskiej, *Foksany*, a w *Bukarescie* kilku greków zamordowali.

Turcy trzymają się jeszcze w ważnej twierdzy *Napoli di Romania*.

Listy z *Wenecyi* donoszą, iż liczna flota grecka pokazała się przy brzegach południowych *Morei*, i chce się udać ku przylądkowi *Paja* i ku cieśninie *lepantskiej*, w celu uderzenia na flotę turecką i onej zniszczenia. Osoby godne wiary zapewniają, iż flota turecka nie ma dobrego stanowiska. Wiadomości z *Morei* dochodzą do d. 24 sierpnia. Tymczasowy rząd centralny grecki okazać miał w ostatnich wypadkach wielki zapał i odwagę. Nie jest wcale rozpuszczonym. Po wtargnięciu tureków do *Peloponezu* przysposobił spiesźnie i bardzo roztropnie odpór, który prowincyą tę ocalił, chociaż turcy uważali ją już za zdobytą. Powołali na ratunek oyczyny naród, utworzył liczne korpusy, którym potrzeby wojenne rozdano. Naczelną dowództwo całej siły zbrojnej powierzono *Kolokotroni*mu. Dnia 21 sierpnia odzyskali już grecy *Korynt*, miasto i cytadelę. Warownia ta nie była w obronnym stanie. Liczne oddziały pośpieszały jeszcze ze środkowej *Morei*, i w okolicach *Tripolizy* uzbrojone zostały. Turcy trzymają się w *Napoli di Romania*; lecz grecy opasali tę twierdzę od lądu i morza. Dowódca tamecznej osady zawarł na początku czerwca układ, iż odda twierdzę, jeśli w przeciągu trzech miesięcy wojsko tureckie nie przybędzie mu na odsiecz; grecy zaś obowiązali się dostarczać potrzebnej żywności dla osady, czego ściśle dopełniają. Ze zaś twierdza nie została oswobodzoną, nie wątpią więc, iż wkrótce poddać się musi. Według innych doniesień, grecy zajmują część miasta nad morzem, a turcy warownią. Turcy dali grekom znakomitych zakładników, między którymi jest syn baszy, i przysposobili się już do wyścia; lecz odebrawszy wiadomość o przybyciu tureków do *Koryntu*, zamknęli bramy twierdzy i zerwali podpisaną kapitulacyą, którą potem, gdy żadnej nieotrzymali pomocy, ponowili. Odyseusz potylekroć już umorzony pojednać się miał z członkami rządu greckiego, i walczy teraz wspól-

nie z grekami. Dwa korpusy greckie, jeden w *Liwadyi*, a drugi w *Tessalii*, działają z tyłu tureków. W *Akarnanii* urządza się nowy korpus, którym Xiażę *Maurocordato* naczelnie dowodzi. Założył główną swoją kwaterę we *Vrachori*, gdzie odprawił wielką radę wojenną względem dalszych działań, na które był także generał niemiecki *Normann*. Grecy myślą już teraz działać zaczepnie.

Gdy wojsko tureckie pokazało się w *Morei*, a flota przy brzegach tej prowincyi, rząd grecki wezwał zaraz wszystkich mieszkańców do broni. „Nie potrzeba wam (wyraził w odezwie swojej) daleko szukać godnych wzorów terazniejszego postępowania. Spójrzyście tylko na mogiły sławnych przodków waszych.“ Do mieszkańców wysp *Idryi*, *Ipsary* i *Spezyi*, przemówił w tych słowach: „Okręty nieprzyjacielskie, których jeszcze nie pokonali, nie są z żelaza i miedzi, równie jak te, któreście już zniszczyli. Okażcie, iż nie maszy drzewa, ale ludzie stanowią zwycięztwo w bitwach morskich.“

List z *Argos* obwinia wielką radę wykonawczą grecką, iż dała się przekupić turekom, i dla tego czterech jej członków uciekło z *Koryntu*, dwoma tygodniami przed przybyciem tureków, a jeden z nich nazwiskiem *Thanos*, umknął na okręt angielski w *Napoli di Romania*. Lecz *Kolokotroni* uwięził zdrajców, między którymi jest *Negri*.

(z *Dostarczacza Austriackiego*) *Alepp*, jedno z najpiękniejszych miast Porty Otomańskiej, dotknięte zostało trzęsieniem ziemi, wyrównującym owemu, od którego w przeszłym wieku *Lisbona* i *Kalabrya* zapadła. Pierwsze i najsilniejsze wstrząśnienie nastąpiło dnia 13 sierpnia o godzinie 10 wieczorem, natychmiast tysiące mieszkańców tego miasta zagrzebło się w gruzach pięknych domów i pałaców z kamienia budowanych. Po tem wstrząśnieniu nastąpiło wiele innych, i jeszcze dnia 16 dało się usłyszeć kilka mocnych wstrząśnień. Dwie trzecie części domów tego ludnego miasta*) leży w gruzach, a z niemi niezliczone bogactwa i różnego gatunku towary, z *Persyi* i dalekiego *Hindostanu*.

Podług pierwszych, może z przestraschu przesadzonych podań (nikt bowiem nie był dotąd w stanie uczynić dokładnego doniesienia o tem strasliwym nieszczęściu), liczba zginionych ludzi wynosi dwadzieścia pięć do trzydziestu tysięcy. Między tymi znajduje się, niestety, jeden z poważanych ludzi tego miasta, austriacki konsul generałny, kawaler *Esdras Piccotto*. Unikając, ażeby nie był zagrzebany w gruzach własnego domu, wyszedł był z niego szczęśliwie, i unosił się spiesźnie ze swoimi domownikami ku braniu miasta; ale gdy przechodził obok jednego chanu (wielkiego składu towarów) nastąpiło nowe wstrząśnienie ziemi; zawaliło się kilka ścian i zagrzebły go razem z jego towarzyszami.

Tatarzy, przybywający z *Damaszku*, widzieli mieszkańców *Alepu* obozujących w okolicach tego miasta, a podług ich twierdzenia wiele innych miast i wiosek w baszaliiku *Alepu* i *Tripoli*, a mianowicie *Antakia* (*Antiocha*) i *Ladikieh* (*Laodicea*) zburzone zostały przez tożtżeszenie, z którem, podług powieści jednego kapitana okrętowego francuzkiego, ma związek ukazanie się dwóch raf, które powstały nagle, z morza, w bliskości wyspy *Cypru* (leżącej prawie pod jedną szerokością z *Alepem*).

Jak tylko arabowie i beduini pustyń syryjskich o nieszczęściu *Alepu* dowiedzieli się, przybyły natychmiast całe ich hordy, ażeby w rozległym tym grobie zaspokoić swoje żądze rabunku. Ale odpędził ich *Behram Basza* i kazał także stracić wielu janczarów; którzy wpośród trupów i zwalisk okazali niegodność swego charakteru i niekarność.

Zarażone powietrze wyziewami tak wielkiej liczby niepogrzebionych w gorącej porze roku

*) Liczba domów tego miasta wynosi do 40,000, a liczba mieszkańców do 200,000.

trupów, przymusiło nieszczęśliwych mieszkańców Alepu, którzy życie swe uratowali i poza miastem obozowali, przenieść się do odleglejszych okolic miasta.

FRANCYA.

Paryż dnia 14 września.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Ten sam sąd, który wydał wyrok w sprawie spiskowych w *Roselli*, sądził także oskarżonych przez rząd wydawców czterech tutejszych dzienników liberalnych. Po wysłuchaniu ich obrońców i jeneralnego adwokata Królewskiego; zapadł w nocy wyrok. Panowie *Guy*s, wydawca konstytucjonisty i *Famillon* wydawca *Dziennika handlowego*, zostali skazani na jednoroczne więzienie i zapłacenie po 5,000 franków kary pieniężnej; P. *Lagrancieux* wydawca *Kuryera Francuzkiego*, na 6cio miesięczne więzienie i 3,000 franków kary pieniężnej; a P. *Cassan*o, wydawca dziennika *Sternik* na jednomiesięczne więzienie i 1,000 franków kary pieniężnej. Oprócz tego, dwóm pierwszym dziennikom przez rok, trzeciemu przez 6 miesięcy, a czwartemu przez 3 miesiące, nie wolno donosić o rozprawach sądowych; wszyscy oraz wydawcy muszą ponieść kosztu procesu, stosownie do postanowionej kary. Nadto numera zaskarżone, będą zabrane przez policję. Obrońcy ze strony oskarżonych, żądali objaśnienia rzeczy i dowodów; lecz przytoczono im artykuł prawa o druku, wyłączający w pewnych przypadkach badanie i stawianie świadków, a nadający sądom moc wyrokowania o duchu i dążności pewnych dzienników. Oświadczone, iż 4 dzienniki są w tym przypadku: bo fałsz umieściły, a prawdę przeistoczyły, dla wzbudzenia w francuzach litości ku *Boriesowi* i współnikom jego. W jednym tylko miejscu napisały prawdę, która z hanbą adwokatów jest następująca: iż niektórzy młodzi adwokaci tak dalece zapomnieli o powadze urzędu swego, iż całowali rękę człowieka (*Boriesa*) skazanego na śmierć; lecz już doniesiono ich radzie adwokatów, aby nagana i strofowaniem zostali ukarani. Wydawcy wspomnianych wyżej 4 dzienników odwołali się wprawdzie od zapadłego wyroku, lecz musieli umieścić całkowicie mowę jeneralnego prokuratora i wyrok sądu, które tylko w treści ogłosić chcieli. (Donosząc o tym wypadku, *Dziennik Rozpraw* okazał się względniejszym dla ukaranych kolegów swoich, aniżeli *Biała chorągiew*, *Gazeta codzienna* i t. d.) Wydawcy 4 dzienników i obrońcy ich, przewidując zapas mający wyrok, nie byli na wieczornej sessyi sądu, i przy ogłoszeniu wyroku *Nayhardziey* powstawał jeneralny prokurator przeciwko wydawcy konstytucjonisty. Wyrzucił mu, iż mylnie ogłosił zdawaną przez jego sprawę względem spiskowych, aby przez to wzbudził dla nich godną kary litość, i podał sędziów w nienawiść publiczną, wystawując spiskowych jako bohaterów i ofiary, a sędziów, jako morderców i katów; oświadczył oraz, iż wydawca dążył do tego celu z taką zuchwałością i zgorszeniem, iż ten kto nie był obecnym, niemógłby mieć prawdziwego wyobrażenia rzeczy.

(*Gazeta Berlińska*, z której powyższy artykuł wyjęliśmy, wyraża w przypisku swoim: „*Dziennik Konstytucjonista* umieścił w numerze swoim z dnia 14 września niektóre uwagi nad wyrokiem sądu. Odwołuje się do artykułu prawa, stanowiącego największą karę za 4 następujące wykroczenia razem popełnione, to jest, za nierzetelne i złośliwe doniesienia, za zniewagi i za potwarz obrażającą honor. Żąda zmniejszenia kary: bo tylko o dwa pierwsze punkta został oskarżony.”)

Sąd w *Poitiers* skazał Pana *Drault* na wyznanie z listy adwokatów i zapłacenie kosztów pozwu, któremu niechęciał zadosyć uczynić, i chociaż kilkakrotnie znajdował się na sessyi, dozwolił *Bertonowi* bronić się samemu, którego nieprzyzwolita inowa sprawiła zgorszenie.

Paryż dnia 16 września.

(z *Korrespondenta Warszawskiego*.)

W *Domremy* obchodzono uroczystości roczni-

cę poświęcenia tamecznego pomnika, na cześć Dziewicy Orleańskiej postawionego.

Król powierzył dozór szkoły politechnicznej, Xięciu *Angoulême*, a rząd jej ministrowi spraw wewnętrznych.

Jenerał *Lafayette* mieszka w swoich dobrach, *Lagrange* zwanych.

Lekarz tutejszy nazwiskiem *Darbon*, utrzymuje, że znalazł lekarstwo na zupełne wydobyć solitera, w przeciągu kilku godzin, bez bólu i żadnej poprzedzającej kuracji.

W *Rouen* uderzył piorun w wieżę główną katedralnego kościoła, pod *Ludwikiem XII* stawianego, na 396 stop wysoka. Wokamgnieniu cały kościół płomieniami ogarnął, i z wielką trudnością pożar ugaszono.

Paryż, dnia 16 września.

(z *Korrespondenta Warszawskiego*.)

Głoszą, że vice hrabia *Chateaubriand* będzie tu czekał przybycia Xięcia *Wellingtona*, i razem z nim uda się na kongres. Powiadają, że mający się udać na kongres posłowie angielski i francuzki otrzymali jednakowe przepisy, a gazety londyńskie już je śmiały umieścić.

Gdy w *Calais* 47my pułk piechoty liniowej obchodził uroczystość urodzin królewskich nie można było dostać kwiatów nieśmiertelnicami (*immortelle*) zwanych, któremi chciało portret królewski uwienczyć: w tém najstarszy żołnierz tego pułku zawołał bez namysłu: Bracia, ozdobmy go wieńcem z bagnetów; a biada temu, kto by go śmiał rozerwać!

Oddalono znowu dwóch podprefektów z urzędu: jeden z nich, P. *St. Hilaire*, jest członkiem Izby deputowanych.

Głoszą tu za rzecz pewną, że P. *Bellart*, prokurator jeneralny, pojedzie do *Werony*. Opuszczył już wprawdzie Paryż, lecz, jak powiadają, pojechał do *Neapolu*.

Donoszą z *Bajonny* pod 12 września: „Woy-sko wiary zostało d. 6 t. m. przy *Sanguessa* zupełnie pobite. Nazajutrz 1,000 ludzi z niego powróciło do domów, a drugie tyle przeszło na stronę konstytucjonistów. *Quesada* miał zostać przez własnych swoich żołnierzy skrepowanym, i do obronnego zamku zaprowadzonym, gdzie 12go miano go rozstrzelać. Zdobyto na témże woysku 4 dział, mnóstwo broni, całą korespondencję Jenerała *Eguia*, i paradny mundur *Trapisty*. Według innych wiadomości, bitwa ta miała zaistnieć w bliskości *Viescay*. Sprzeczność doniesień czyni zwycięstwo to wątpliwem. Liberalisci jednak utrzymują, iż dwie bitwy stoczono, i że pod *Sanguessa* nie *Quesada*, lecz *Inanito* pobity został. Przyszłość najlepiej nas w tej mierze objaśni. Ze *Quesada* miał wielu sobie niechętnych i że miejsce jego *O'Donnel* miał zająć, o tem już dawno mówiono. To samo donoszą pod tymże dniem z *Cleron* z dodatkiem, że kraje górzyste wzdłuż granicy francuzkiej są w ręku antikonstytucjonistów; znaczne zaś miasta, twierdze, i równiny woyska stanów w swej mocy trzymają. Antikonstytucjonistów głównym zdaje się być zamiarem zdobycie miasta i twierdzy *Irun*, dla przecięcia związku między *Madrytem* i *Paryżem*.

Paryż dnia 17 września.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Dnia 14 b. m. rano przede mszą, mieli prywatne wysłuchanie u Króla: Vice-Hrabia *Chateaubriand* i *Becquey* dyrektor jeneralny dróg i mostów.

Odebraliśmy tu listy od Vice-Hrabiego *Montmorency* z *Wiednia* pod d. 8 b. m. Vice-Hrabia złożył uszanowanie swoje obu Najjaśniejszym Cesarzom, i wszystkim zagranicznym ministrom w *Wiedniu*, gdzie, jak słyhać, odprawia się tylko poprzednie narady, a zupełne układy będą w *Weronie*.

Znowu dnia 15 b. m. zabrała policja jeden numer pism liberalnych, w których znajdowała się odpowiedź Pana *Benjamina Constant* na zeznanie Pana *Carrere* podprefekta z *Saumur* przed sądem w *Poitiers*. *Dziennik Kuryer* żali się na to, twierdząc, iż tym sposobem deputowani strony

opozycyjney wystawieni są na największe obelgi, nie mogą się bronić.

Pan Ben, Constant ogłosił odpowiedź na zarzut prokuratora w *Poitiers*, w której stara się dowodzić fałszu twierdzenia, jakoby bytność jego w *Saumur* wzniciła rozruchy.

PANSTWO PAPIEŻKIE.

Kollegium kardynałów utraciło w tych czasach dwu członków, kardynałów *Rigatti* i *Pellagolo*, z których jeden umarł d. 31 sierpnia, a drugi 6 września (z *Dostrzegacza Austriackiego*).

HISZPANIA.

Madryt, dnia 6 września.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Członkowie sądu wojennego i morskiego zostali z urzędów oddaleni, za przychylenie się do życzeń generała *Copons*, w sądzie byłych oficerów gwardyi.

Pobity pod *Sangués Quesada* cofnął się do *Arragonii*, zapewne w zamiarze połączenia się z *Trapistą* i uderzenia na *Irati* lub wkroczenia do *Katalonii*: bo postrzega, że kontrrewolucya w *Nawarze* upadać zaczyna.

Pierwszy numer „nadzwyczajney gazety rządowej rejencyney hiszpańskiej” wyszedł 20 sierpnia, z godłem *Dios y el Rey* (Bóg i Król) u spodu znajdując się wyrazy: w *Urgelu*, w królewskiej drukarni rejencyj.

ANGLIA.

Londyn, dnia 15 września.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Xiażę *Wellington* miał d. 10 b. m. wysłuchanie u Króla.

Pan *Canning* został wczora mianowany ministrem interesów zagranicznych i zaraz doniósł o tem dyrekcyi kompanii wschodnio indyjskiej. Jutro wykona przysięgę przed Królem w *Carlton-house*.

Z powodu wejścia Pana *Canning* do ministerium, pisze gazeta ministerjalna *Kurjer*: „Zwracamy uwagę czytelników naszych na bezinteresowność Pana *Canning*, gdy idzie o usługi Monarsze i krajowi. Zrzekł się najpierwszej dostojności w Anglii, to jest, urzędu jenerałnego wielkorządcy indyjskiego, odstąpił ogromnych dochodów pieniężnych z tego urzędu. Zrzekł się spokojności, jaka po tylu pracach czekała go w *Bengalu*. Wszystkie te korzyści poświęca, aby dźwigał ciężar liczących prac, które poprzednika jego o śmierć przyprowadziły. Anglia potrafi ocenić wielkość tak szlachetnego postanowienia. Gazeta *New Times* wyraża: „Nie jestże to oczewistém, iż moralny, krytyczny i niebezpieczny ster interesów rządowych, powinien być takim tylko ludziom powierzany, których cnota jest znana i znamienita, których honor nieskażony, których mądrość doświadczona, w których wszystko zniewala do uszanowania.

Hrabia *Liverpool* miał znowu wczora posłuchanie u Króla. Lordowie *Melville* i *Sidmouth* wyjechali. Xiażę *Wellington* ma d. 17 b. m. udać się na kongres, lecz tylko do *Wiednia*, gdzie ledwo zastanie jeszcze NN. Cesarzów. Niewiadomo z pewnością, czyli podróż jego nie dozna odmiany, i czyli obłoci drogę na Paryż, co zawisło od przepisów, jakie od nowego sekretarza stanu interesów zagranicznych otrzyma.

Gazety irlandzkie donoszą o popełnionych bezprawnościach w kilku okolicach, które niedawno ogłoszono za będogę w stanie buntu. W nocy z d. 2 na 3 b. m. spalono wszystkie zboże Panu *Cram* w hrabstwie *Cork*, za to, iż domagał się dziesięciny. Oprócz tego spalono kilka domów, a inne ze szczerem zrabowane.

(z *Korr. Warsz.*) Jerzy *Canning* urodzony w *Londynie* r. 1770, wszedł do uniwersytetu w *Cambridge*, znany już jako autor kilku dzieł w r. 1793, został członkiem parlamentu, a we 3 lata później podsekretarzem stanu i główną podporą

rządu. Gdy *Pitt*, dla przyspieszenia pokoju w *Amiens*, opuścił ministerium, *P. Canning* podobnie uczynił, lecz wkrótce wraz z nim nazad do urzędów powrócił. Po śmierci *Pitta* przeszedł na stronę opozycyjną, jednakże otrzymał wydział interesów zagranicznych, podczas gdy *Perceval* był pierwszym ministrem. W r. 1808 zaszły spory między nim a Lordem *Castlereagh*, podówczas ministrem wojny, który połączywszy się z *Wellingtonem*, tak władzy urzędu swego nadużywał, że *P. Canning* był przymuszony domagać się: aby *Castlereagh* został na inny urząd przeniesiony, albo, aby korespondencyą ministerium wojny zostawił wydziałowi spraw zewnętrznych. *Castlereagh* ten krok uważał, za zamiar poniżenia siebie, wyzwał na pojedynek *Canninga*, który odebrawszy postrzał w udo, złożył urząd. *Castlereagh* objaś. Jednakże poróżnienie tych dwóch wielkich ludzi niepociągnęło innych wypadków za sobą. *Canning* piastował potem różne niższe urzędy, sprawował obowiązki posła w *Portugalii* i prezesa wydziału interesów wschodnio indyjskich. Jego wymowa i dowcip uszczypliwy, nadały mu wielki wpływ do spraw urzędowych, lecz zjednały mu oraz wielką liczbę nieprzyjaciół, którą pomnożył, broniąc Królowej i katolików. Zna jego, córka jenerała *Scott*, wniosła mu ogromny majątek.

Cesarz meksykański, *Iturbide*, żądał od stanów 550,000 piastrow na miesięczne utrzymanie swego dworu, 80,000 na policją, 86,000 na karnie, a 24,000 na 4 powozy, lecz skarb doznał niedostatku pieniędzy. Mianował przytem swego syna Xieciem trzech *Garantyy*, swego oycę Xieciem *Iqualia*, a swoje siostrę Xieżną trzech miast.

Z powodu nowo urządzonych aktów małżeństwa, powstają powszechne narzekania na wiele przysięg, zdzierstw, i kosztów, które szczególnie są znaczne, gdy dla uniknięcia jakowej pomyłki, używają biegłych w prawie do porady. Gazeta *Times* umieściła rachunek tego rodzaju przeszło 12 f. st. wynoszący.

Pomiędzy podarunkami, które Król w *Edyburgu* otrzymał, były także: nóż, widelec, i łyżka srebrna, należące niegdyś do pretendenta i jego cyfrą *C. S.* oznaczone, a pozostałe w Szkocyi po jego wyprawie w r. 1746.

Rząd irlandzki rozdał między mieszkańców hrabstw, które przed kilką miesiącami najwięcej od głodu ucierpiały, 127,250 f. st.

Prezydent *Boyer* wezwał prezydenta Stanów Zjednoczonych, aby uznał niepodległość wyspy *Haity*.

W *Hull* odebrano smutną wiadomość o okrętach, wysłanych na połow wielorybów do zatoki *Davis*. Lody zatopiły 7, a innym podobny los zagroził.

Otrzymaliśmy tu doniesienia z *Kalkuty*, że wojska nasze po długiej i uprzejmej wojnie, pokonały znowu jednego indyjskiego Xiecia, nazwiskiem *Quasim Alee Chan*. Spalenie 6 miast indyjskich utorowało drogę do zwycięstwa.

SZWECYA I NORWEGIA.

(z *Dostrzegacza Austriackiego*) Pisma publiczne donoszą ze *Sztokholmu* pod 3 września: „Rząd nasz zdaje się zgadzać na to (o czém też była mowa w tych dniach i na radzie stanu), ażeby kupieckie okręty angielskie nie dawały na przyszłość większej opłaty kotwicznej i sterowej (*Ankerund Lootsegeld*), jak okręty szwedzkie, pod warunkiem, że okręty szwedzkie używać będą takiegoż dohrodaieystwa w portach angielskich.”

NIDERLANDY.

Amsterdam dnia 19 września.

Tutejszy dom handlowy Panów *Hauten*, podjął się dostawić pewnemu kupcowi z *Marsylii*, 20,000 sztuk karabinów i 7,000 pałaszów, dla jazdy, za 2,275,875 fr. na rachunek rękodzielników niemieckich. Broń ta jest podobno przeznaczona dla greków. (z *Gaz. Warsz.*)

Wilno dnia 29 Września Roku 1822 r. s.

Sąd Exdywizorski

1. Sąd Exdywizorski w majątku Widuklach JW. Strażnika Gielguda, z mocy obwieszczenia dnia 23 augusta w roku teraźniejszym wydanego zebrany. Gdy na uprzednich zjazdach jawiących się kredytorów głosów wysłuchał, a jedynie dla odbycia aktów Sądy swoje odwołać był przymuszonym, teraz więc po ułatwieniu onych, nieodmiennie całą sprawę w oczewista namowę otatach dai miesiąca septembra wziąć postanowił, ażeby więc wszyscy do Massy JW. Strażnika Gielguda interessowani o tem wiedzieli, przez Gazetę Kuryera Lit. zawiadamia. N. 7. 1822. Roku 7pra 21 dnia.

Aloizy Jankowski Sędzia Ziem. Oszm. Exdywizor.

P o z e w.

1. ALEXANDER Pierwszy z Bożej Łaski Imperator Samowładnyca Całą Rosyą etc. etc. etc. UUr. Leonildzie z Rokintów Stolnikowej Horodelskiej matce, Jakóbowi i Franciszkowi Stolnikowiczom Horodelskim synom, Cybulskim Sukcessorom z. Woyciecha Cybulskiego Stolnika Horodelskiego, jako winnym do odpowiedzi dla massy pozostałych funduszów po z. s. p. Alexandrze Wazgirdzie Chorążym Mereckim z powodu dzierżenia majątności Alexandryi, Kajetanowi i Apolonii z Porzeckich Jesmanom b. Pi-sarzom Ziemskim Dziśnien, Bogustawowi i Danielowi Oziewiczom Sukcessorom z. Tadeusza Oziewicza, Józefowi i Alexandrze z Suszyńskich Walickim Regentom, Katarzynie z Suszyńskich Oleszkiewiczowej, Franciszkowi Mienickiemu b. Sędziemu Gran. Ptu Dziśnien, Sukcessorom z. Jaruszewicza, Aloizie Krukowskiej Regentowej, XX. Dominikanom Wileń., XX. Karmelitom Wileń. przy W. W. S. S., Pannom Wityłkom Wileń., Juliannie z Czechowiczow matce, Wilhelmowi i Kajetanowi synom, Augustynie córce Choleckim Sędziom Gran. Ptu Zawileyskiego w dokładzie Opiekunów, Sukcessorom Bukara, Józefowi Kiewliczowi b. Assesorowi Sądow Gł. Wileń. 1go Depar., Anieli primo voto Kamieńskiej, a dziś von Smitten, Stanisławowi Jacuńskiemu niewłaściwie dzierżącemu solwark Kuderyski w ptcie Troc. leżący, należny dziedzictwem do z. Ch. Wazgirda za obcy dług i jako nastalemu possesorowi po zakroczonej już remissie na Exdywizyą funduszów Ch. Wazgirda, Józefowi Kobylińskiemu Sędziemu Gran. Nowogródz. Gubernii Grodzień. z powodu przenabycia emphyteutyku Starostwa Mereckiego umówionych corocznych doplatek i kilkunastoletniego pre-arendowania w témże Starostwie ziem, placow, traktyerów dziedzicznych, oraz arbitralne zajęcie dziedzicznego jeziora, Janowi Pańowskiemu Strabczemu Wil.ń. dzierżącemu dworek z placami w mieście Wilnie pod Węgrami należny do z. Ch. Wazgirda, Giecowiczom Possesorom majątności Wazgirdan w ptcie Troc. leżący, tudzież wszystkim dalszym gdzie tylko są i znajdować się mogą kredytorom i wszelkiego tytułu protensorom właściwie i niewłaściwie stosującym swe pretensye do funduszów pozostałych po z. s. p. Alexandrze Wazgirdzie Ch. Mereckim, z zajęciem dalszych wszystkich sukcessorów z. s. p. Alexandra Wazgirda Chor. Mereckiego dla wspólnego działania Pozew edyktałny przed Sąd Ta-

torsho Exdywizorski w dobrach Alexandrya zwanych w ptcie Dziśnien. położonych, a należnych Dziedzictwem do z. s. p. Chor. Wazgirda skutkiem remissy uprzednio w Ziemstwie Dziśnien. roku 1817 februaryi 22 dnia zakroczonej i w skutek dekretu Sądu Gł. Miń. 2go Depar. r. 1820 marca 5 dnia zapadłego zatwierdzającego remis-sę Ziemską Dziśnien. odbywający się: z instancyi Ur. Józefa Wazgirda Stolnika Wojew. Troc. Kawalera orderu s. Stanisława 1go stopnia, jako sukcessora z. s. p. Alexandra Wazgirda Chor. Merec. przy odwołaniu się do zakroczonych remiss, zapadłych wyroków, zaszytych rezolucyów, wyniszczonych pozwów, robionych oświadczeń, podawanych prośb, i do wszelkich a wszelkich dowodów ze strony dziś sukcessora po z. s. p. Chor. Wazgirdzie cały stan interesu po z. Chor. Wazgirdzie wyjaśniających, wynosi się szczególnie o to: iż jakkolwiek różne klęski lat przeszłych zachwiały interessa różnych najzamożniejszych familiów; te jednak niebyłyby zdolnemi wstrząsnąć pomyślnością losu z. s. p. Chor. Wazgirda, gdyby niezbyt uczynna jego ufność pokładana w niektórych osobach, a przez nich źle nadużyta i gdyby nieskłonno serce do pomocy drugim z własną szkodą, nie doprowadziły do upadku pomyślność własnego jego mienia. Albowiem osiągnąwszy w spadku po oycu swym z działu między braci majątność dziedziczną Alexandryę zwaną w ptcie Dziśnien. leżącą złożoną ze sta chat gór rolnika zamożnego i kilkakroć sto tysięcy zł. pol. w ummie gotowizną na swą schedę przypadłą, mógł przystoynie opędzać potrzeby swego życia i był w zdolności nawet innym czynienia dobra, lecz dwie nieszczęśliwe epoki przyłożyły się do upadku jego losu i zachwiania interessów, pierwsza: chęć pomocy i dzwignienia interessów, z zawitości swej sobie zgola nieznanych brata swego cioteczno-rodzonnego z. Wincentego Hlebickiego Józefowicza Starosty Merec. w którego interessa nie tylko wszystkie swe kapitały potopił bez najmniejszego onych dotąd odzyskania; lecz nadto jeszcze przez przyjęcie na się znaczney liczby kredytorów Józefowiczowskich i przemianę z nimi papierow, wielką liczbę dla się kredytorów przymnożył. Druga zaś epoka doboycza, sroższa od pierwszej, która cały płon nieszczęść na pomyślność interessów z. Chor. Wazgirda zalała, i zadając ostatczny cios do grobu też interessa wtrąciła; było wypuszczenie w 6cioletnią arendowną possesya majątności Alexandryi z Woyciechowi Cybulskiemu Stolnikowi Horodelskiemu, który to z. Stolnik Cybulski poznawszy łagodny, powolny i dobrotliwy charakter serca z. s. p. Chor. Wazgirda, iż na onym wszystko wymodz można; zrobił postanowienie z onego korzystać, przynosząc zgubę z. Chor. Wazgirda interessom, a na ich ruinie pomyślność swego losu budując, albowiem kilka tylko tysięcy czar. zł. na rzecz 6cioletniej arendy majątności Alexandryi dał z. Chor. Wazgirdowi, a później bezpłatnie 9 lat ów majątek dzierżąc, utytki nie podane sobie zbierał, lasy wyciął, włość niegdys zamożną przez niestychanny ucisk i zdzierstwo do szczytu zubożył i roz-

pełcił, budowy poruynował, sianożęcie przez rodzierzy w nieużyte dyrwany zamienił, bydło fundowe roztrwonil; i tym porządkiem majątek niegdyś głośny z obfitości, świetny z budowy i dobroci pozycyi swej, oraz cenny z bogactw rolnika i od natury we wszystkie artykuły wzbogacony do szczytu prawie zniszczył i niemal w pustynią zamienił, nadto jeszcze korzystając z powolności serca z. Chor. Wazgirda, różne od niego acz nieforemne z wyraźnym podstępem nieśluszenie inskrypcye powyjednawał, tudzież po kilkakroć swe urojone a w naturze niebyłe dublując i za one sam sobie na majątku przez się dzierzżanym podając pozwy, mimo wiedzy z. s. p. Chor. Wazgirda różne na nim postrzymywał niestanne konwikcye; oraz zniostszy się z niektórymi z. Chor. Wazgirda pretensorami, pobudził ich do podobnejże czynności, którzy podmówieni przez z. Cybulskiego i stosownie mając się do onego planow, pokładali na majątności Alexandryi, dzierzżanej przez z. Cybulskiego pozwy: i podobnie bez wiedzy z. Chor. Wazgirda, jedni otrzymali na nim niestanne konwikcye; drudzy zaś otrzymali niby oczewiste alę zmówne wyroki za stannoscią z. Cybulskiego w stopniu niby z. Chor. Wazgirda, lub też za stannoscią osob użytych przez zesul. Cybulskiego w stopniu niby z. Chor. Wazgirda, o których jednak z. Chor. Wazgird odległa mieszkając w drugiej Gubernii najmniej niewiedział, i te późney zmówne wyroki z. Cybulski doprowadzając do exekucyi, jednych na drugich tradycye w majątności Alexandryi powprowadzał, od nich zaś possesye pod różnym tytułem przejmował: inwentarz arrendowny majątności Alexandryi sobie od dziedzica dany, w wielu bardzo ważnych punktach przeautoryzował, a siebie z possesora arrendownego niewłaściwie zastawnikiem przeimianował, i takim porządkiem z. Cybulski doprowadzając do skutku zgubne swe plany, chcąc by nigdy dziedzic niepowrócił do swego majątku, do tego stopnia zamatałw interessa z. s. p. Chor. Wazgirda; iż ten widząc sobie wydartym majątek i nie naidując sposobu do onego prędkiego powrotu: nadto gdy wielu osobom pozawierzał blankieta przez się podpisane, i nie wiedząc jak one zostały użyte; musiał się w końcu jąc ostatecznego środka, robiąc oświadczenie na taxę i exdywizyą swego funduszu, i starając się na ten przedmiot o remisę, która gdy zakroczyła i skutkiem oney gdy dziś w majątności Alexandryi Sąd taxatorsko-exdywizorski egzystuje, przed ony żalujący dellator pozywając prosi nadewszystko: wszystkich kredytorow i pretensorow przychodzących i mających przyysć przed Sąd Taxatorsko-Exdywizorski, którzy się okażą żródtowie bydz nastatymi Jozefowiczowskiemi, a przez przemianę tylko papierow, czyli obligow kredytorami Chor. Wazgirda przeimianowanymi, tych wszystkich z realnemi kredytorami Jozefowiczowskiemi na fundusz po Jozefowiczowski odestania, wszelkich obligow, kart, inskrypcyow i różnego tytułu tranzakcyow przez kogokolwiek bądź przynaszanych, nieokazujących na sobie prawney ustawami i najwyższemi Ukazami przepisanej mocy, ważności i formalności mimo zaszytych nawet za nimi, czy to niestannych bez wiedzy aktora, czy to zmownych na jego krzywdę wyrokow nieprzyjęcia, pokassowania i znikczemnienia, i tym celem przed ostatecznym dekretem, jaki ma zapaść w Sądzie exdywizorskim, w mające się przez strony złożyć

dowody weyrzenia i o onych z opiniowania, na obzał. Cybulskich z powodu dzierzżenia majątności Alexandryi, z porobionych w nisy nadużytcio, zniszczeh i zbieranych użytkow niepodanych, jaka się summa wykaże z aktow kalkulacyi i werefikacy zasądzenia, do massy pozostałych funduszow po z. Chor. Wazgirdzie dołączenia, i na satysfakcyą niekwestyonowanych kredytorow przeznaczenia. Oraz na Ur. Kobylińskim Sędzim z powodu przejęcia Starostwa Merec. Emphiteutyku jakie się wykażą ze świadectw osob obecnych umowie i wykonać się powinney przez obzałgo Kobylińskiego przysięgi należne dla massy dopłatkowey summy: tudzież jaka się okaże summa z pobieranych użytkow z ziemi dziedzicznej, z placow, traktierow, domow i jezior, toż dziedzicznie do z. Chor. Wazgirda należnych w starostwie i przy starostwie mereckim znajdujących się: te wszystkie na obzałowanym Sędzim Kobylińskim zasądzenia i do massy ogólnych funduszow po z. Chor. Wazgirdzie pozostałych dołączenia, z odebraniem i dołączeniem w naturze tychże samych grantow, placow, traktierow i domowstw, i zobowiązania obzałowanego Kobylińskiego do zakomportowania pod juramentem uziętego rewersu od z. s. p. Chor. Wazgirda w zapłaceniu 50 rub. er. na rzecz umowionych corocznych summ dopłatkowych, podobnie na obzał. Jacuńskim jaka się okaże summa z intrat folwarku Kuderyszek: te wszystkie na nim zasądzenia i do massy pozostałych funduszow po z. Chor. Wazgirdzie współ z samym folwarkiem Kuderyszki zwanym dołączenia, i na wszystkich tych którzykolwiek tylko okażą się drzerżącemi, lub że trzymali fundusza z. Chor. Wazgirda, gdy się z aktow lub świadectw pisma wysświetli. jakie zbierali użytki, te wszystkie na ich własnych funduszach dla massy pozostałych funduszow po z. Chor. Wazgirdzie zasądzenia i dołączenia, folwarku Kuderyszek w ptcie Troc. leżącego, ziemi dziedzicznej między poletkami Starostwa Merec. leżącej, oraz placow, domow, traktierow, takoz dziedzicznych w mieście Mereczu będących jako też dworku w mieście Wilnie pod Węgrami z placami, pod ogólną administracyą Sądu Exdywizorskiego wzięcia i do ogólney massy funduszow dołączenia, i nieprzychodzących kredytorow i pretensorow do Sądu Exdyw. wieczney amissyi i upadkow ogłoszenia, między kredytorow niekwestyonowanych z. Chor. Wazgirda, lub którzy przez wyrok Sądu Exdyw. zrealizowanymi, uznani słusznemi i upoważnionemi zostaną, między tych fundusz z. Chor. Wazgirda proporcjonalnie nieporządkiem taxy doczesney, lecz wieczney stosunkowie ich należnościow na piąty procent odpowiednie dobroci gruntow do dogodności naturalney pozycyi miejsca, oraz stosunkowie do wysokocenney wyprzedaży miejscowey produktow, z przyzwoitym ocenieniem lasow, budowlow, wstępu do jezior, użytku wygod transportney rzeki i połowu z niey ryb, wydzielienia, a jaki się pozostanie od działu fundusz, ony prawnym suksessorom oddania, do dowodu i odwo-du żalcego deltora bliższym uznania, i tego wszystkiego sądzenia co czasu rozprawy dowiedzionym będzie, z wolnym poprawieniem się na żalobie, lub nowey wyniesienia.

Roku 1822 mca augusta 28 dnia. Wożny niżej podpisany świadczę: iż tę kopią edyktalnego Pozwu zgodną z autentykiem wynoszącego się przed Sąd Exdywizorski w dobrach Alexan-

drya zwanych w pćcie Dziśnieńskim leżących dziedzictwem do z. JW. Chor. Wazgirda należnych agitujący się w sprawie JW. JP. Józefa Wazgirda Stolnika Wojew. Troc. i Kawalera orderu ś. Stanisława 1go stopnia, JWW. i WW. Leonildzie z Rakintow matce, Jakóbowi i Franciszkowi synom Cybulskim Stolnikowej i Stolnikowiczom Horodelkim, Kajetanowi i Apolonii z Borzeckich Jeśmanom b. Pisarzom Ziem. Dziśnieńskim, Bogusławowi i Danielowi Oziewiczom, Józefowi i Alexandrze z Szuszyńskich Walickim Regentom, Katarzynie z Suszyńskich Oleszkiewiczowej, Franciszkowi Micnickiemu b. Sędz. Gran. Dziśnień. successorom z. Jaruszewicza, Alojzie Krukowskiej Regen., XX. Dominikanom Wilen., XX. Karmalitom Wileń. przy WW. SS., Pannom Wityłkom Wileń., Juliannie z Czechowiczow matce, Wilhelmowi i Kajetanowi synom, Augustynie córce Chaleckim Sędz. Gran. Zawileyskim w dokładzie opiekunów, successorom Bunara, Józefowi Kiewliczowi b. Asessorowi Sądów Głównych Wileń. i Depar., Anieli primo voto Kamińskiej a dziś von Szmiten., Stanisławowi Jacuńskiemu, Józefowi Kobylińskiemu Sędziemu Granicznemu Nowogródz., Janowi Paniewskiemu Strabczemu Wileń. i wszystkim dalszym kredytorom i pretensorom z. Chor. Wazgirda z zajęciem współsuccessorow z. Ch. Wazgirda dla wspólnego działania, podpisałem, z przyjęciem obowiązku przesłania oney kopii dla umieszczenia do gazety Kur. Lit. z zawiadomieniem o czasie rozprawy przed Sądem Exdywizorskim agitującym się w dobrach Alexandrya zwanych, w powiecie Dziśnieńskim położonych a dziedzictwem do z. Chor. Wazgirda należnych. Datt jak wyżej. Ambroży Wilczyński Woźny powiatu Dziśnieńskiego.

Roku 1822 mca augusta 28 dnia poświadczam: iż po zeznaniu w dhiu dzisiejszym przez Woźnego JP. Ambrożego Wilczyńskiego autentycznego pozwu, że takowa kopija na żądanie JW. Stolnika Wazgirda może się oddać do gazety Kur. Lit. dla awizacyi kredytorow i pretensorow do dóbr zeszłego Alexandra Wazgirda Chorążego Mereckiego i w tém dla wierności niniejszą kopiją podpisuję. Ignacy Szyryn, Podsekdek Ziem. ptu Dziśnieńskiego.

P o d r a d.

2 Od Litewsko - Wileńskiego Gubernialnego Pizadu. W skutek odniesienia się Ministeryum wojennego kommissoryatskiego kommissionierstwa w Warszawie będącego, ogłasza się, aby życzący wziąć na siebie dostawę na potrzeby Warszawskiego wojenno rossyyskiego szpitala od 14 nowembra t. r., do 14 nowembra następnego 1823 r. do jedzenia i picia zapasow z dalszemi materiałami, raczyli jawić się do tego Kommissionierstwa na oznaczone terminy na targi teraźniejszego roku oktobra $24\frac{2}{3}$, $26\frac{2}{3}$, $28\frac{2}{3}$ i przetargi nowembra $1\frac{1}{2}$, $1\frac{1}{2}$ i $1\frac{1}{2}$, z prawnemi kaucyami na sumę 55,359 zł. 26 $\frac{1}{2}$ groszy, gdzie i kondycye, na jakich targi mają się odbywać, będą objawione. Septembra 23 dnia 1822 roku. Sekretarz Antoni Wierzbicki. Naczelnik Stołu Kowalenok.

2. Mieszkanie górne i dolne od S. Michała idącego roku rocznie lub półrocznie jest do najęcia w domu W. Brandta Porucznika w mieście Wilnie przy ulicy do S. Michała prowadzącej pod Nrem 121, życzący zająć pomienione mieszkanie, zechcą zgłosić się do urządzającego tym domem Star. Uryasza tamże na dole mieszkającego.

2 Wypis z Xiąg Ziemskich Powiatu Telszewskiego.

Roku 1822 miesiąca septembra 4 dnia. Przed Aktami JEGO CESARSKIEY MOSCI Ziemskiemu Powiatu Telsz. stawając osobiście WWJP. Michał i Teresa z Ważyńskich Janowiczowie Sędziowie Graniczni Powiatu Telsz. Wincenty i Beata z Ważyńskich Pieczkowscy Rotmistrzowie Województwa Mściławskiego proces do Akt podali, którego wyrazy następne: 1822 septembra 2 dnia proces imieniem WW. Michała względnie starszeństwa małżeńskiego, zaś Teresy z Ważyńskich aktorki interessu Janowiczow Sędziow Granicznych Ptu Telsz. Wincentego pro tutela mariti, a Beaty z Ważyńskich aktorki sprawy Pieczkowskich Rotmistrzow Ptu Mściławskiego, z czułym pożaleniem się na W. Antoniego Skarbka Ważyńskiego Ciwunowicza Retowskiego, nielaskawego dla rodzonych siostr brata, z konieczney czyni się okoliczności, a w rzeczy takiej sławney pamięci Felixa Skarbka Ważyńskiego Ciwun Retowski, Tyrkszlowski i Pożyżemski Starosta, orderu ś. Stanisława kawaler, dziedziczył znaczną majątność Hołdow z miasteczkiem i wioskami w Gubernii Litewsko Grodzieńskiej w pćcie Lidzkim, dobra Pobalwiuny przez się przykuplami pomnożone i osobny towarney puszczy sto kilkadziesiąt zajmujący obręb Biluniszki w pćcie Szawelskim, oraz prawem enfiteutycznym posiadował obszerne starostwo Tyrksze w pćcie Telszewskim w Gubernii Litewsko Wileńskiej, w tych trzech domach starożytnych to jest: w Hołdowie, Pobolwionach, Tyrkszlach, miał ogromne ruchomości, miedzi, cyny, srebro, kleynotow, stada koni, bydła i wszelkiego rodzaju żywiol, i nie mało składow zbożowych, kiedy Ciwuna Ważyńskiego zbliżona sędziwość a ztąd ubyle siły, i inne okoliczności do zarządow ekonomiki zrodziły trudność, i przeszkodę, zaś żona jego Łucya Franciszka Ważyńska Ciwunowa w obiekcie ekonomicznym celowała, heroicznych skłonności dla potomstwa swojego (w którym światu wydał, Antoniego syna, Eufrozyne w Zamezsciu Pilsudzkę, Teresę Janowiczową i Beatę Pieczkowską córki) oyciec Ciwun Ważyński dokumentem arzecznym 1802 decembra 13 dnia pisany, a 1808 roku januaryi 30 w Grodzie Telszewskim aktykowany, ogólney to jest pieniężney i ze wszelkiego źródła pochodzącej intraty, Starostwa Tyrksze przy drobnym dla się wyjątku arzeł się na żonę; takowey cessyi, jak równie i wzajemnie w tymże szczególe przez Ciwunową Ważyńską mężowi wydanej assekuracyi, myśli i wyrazy do potrzeby infermują: że przychod jeneralny Starostwa Tyrkszl powyższym pismem od ciwuna Ważyńskiego seperowany, miał jedyne przeznaczenie na oswobodzenie dóbr Hołdowa i Pobolwian ze wszystkich ciężarow aż do stopnia, gdyby wolne i swobodne dostały się potomstwu Ciwuna Ważyńskiego: jakoż na twierdzy tego pisma, nie tylko starostwa Tyrkszl, ale Pobolwian i Hołdowa rządy i intraty do śmierci nie tylko męża ale i samey w ręku Ciwunowej, wspólnie i syna Antoniego zostawały, po śmierci Ciwuna Ważyńskiego w Hołdowie, Pobalwionach i Tyrkszlach pozostały znaczne stada koni, liczne obory rozmaitego bydła, wszelkich żywiol i ptastwa podostatkiem, wielka i bogata starożytnego domu ruchomość, usiane krestencye, składy siana, i zapasy zbożow, co wszystko jak równie i posiadłości ziemne, w proporcyi prawem Litewskim okazaney, składają własność żalących się Janowiczowej Sędziny i Pieczkowskiej Rotmistrzowej, a że onych dola, ile gdy i po śmierci oycy, potąd z puściany oyczystey nieużytkują, a cała intrata kolo jednego Ciwunowicza obraca się, swobodną nosi postać, cytowane pouczają dokumenta, oprócz tego spadku po Eufrozyne z Ważyńskich Pilsudskiej bezpotomnie zeszłej, prosto jedynie do rodzonych siostr Janowiczowej i Pieczkowskiej, przysłuchuje, i wiele innych spadkow do domu Ważyńskich weszłych na użytek dziedzica to jest Antoniego Ważyńskiego obroconych, sched proporcjonalnych dellatorki posiadają prawo własności i upominku, do czego zgodnie przystając i matka Antoniego Ważyńskiego Ciwunowicza oraz protestujących się Janowiczowej i Pieczkowskiej testamentem 1820 marca 10 d. czy-

nionym, a 1822 julii 18 dnia przed aktami Ziem. Telszewskimi oblatowanym, tylko ze swojej macierzystej doli, dla córek w pieniądzu po trzydzieście tysięcy zł. pol. przeznaczyła, a ogólną ruchomość po Ciwunie Wążyńskim w trzech domach pozostałą, tudzież ziemne majątki i spadkowi przybyłe fundusze, jako dla siebie cbcą własność niedysponowała, i cały stosunek protestujących się oyczysty i spadkowy istnieje dopiero w stopniu prawa natury, jakie po śmierci Ciwuna Wążyńskiego znaydziono archiwum, o tem aż potąd nikt protestującym się nie objaśnił, to wszakże pewno, że wszystko było i jest w ręku Ciwunowicza Wążyńskiego, bardeley po śmierci matki, Ciwunowicz Wążyński z powszechnym smutkiem familii w roku niniejszym julii 17 dnia trafionej, sam jeden Ciwunowicz zabrał, wszystkie papiery i potąd cały stan pozostałości oyczystej i macierzystej oraz spadkowych szczegółów względnie protestujących się w tajemnicy przy własnej tylko wiadomości utrzymuje, dopominali się protestujący się matczynej doli przez testament sobie zapisanej, i ogólnego osobnego z oyczystości i z pozostałych spadków wynagrodzenia, lecz Ciwunowicz Wążyński do żadnej familijnym układem nieprzystępuje propozycji, i ufny w swoim znaczeniu stosunki familijne prawemu rozbirowi poświęca, takowy zamiar między bracią, ile publiczności żadnego nie czyni przykładu, tyle martwi protestujących się, że z przyczyny nielaskawego brata, postanowienie rodziców swoich muszą prawem do ekzekucji doprowadzać, i szukać swej oyczystej i macierzystej własności, nakładem przysporzonym, w ten czas gdy ogólnych majątków intrata tylko jednego ubogacza Ciwunowicza Wążyńskiego, któren nie tylko że pobiera intraty, one na własne interesa szafuje, nadto ziemię rozprzedaje, przezastawia i ogólnie zmniejszyć fundusz ku krzywdzie siostr swoich postanowił i odkażał się. Z ostatecznej prawie wynika potrzeby, o dolę macierzystą wedle testamentu, i o proporcjonalną część ziemnych majątności swobodnych oyczystych, o ruchomość oyczystą, nakoniec o fundusze spadkowe, o to poosobnie wedle ustaw krajowych prawem cywilnym, determinacją jakową i pobudki do onej Publiczności, żeby nikt zawiedzionym bydz niemógł ogłaszając na W. Antoniego Skarbka Wążyńskiego Ciwunowicza Relowskiego solennis manifestując się. Dat ut supra, w tego procesu podpisy tak się wyrażają, Michał Janowicz b. Sędzia Graniczny Ptu Telszewskiego, Teresia z Wążyńskich Janowiczowa Sędzina Graniczna Ptu Telszew. Wincenty Pieczkowski Rotmistrz Województwa Mścisławskiego, Beata z Wążyńskich Pieczkowska Rotmistrzowa. Po czym dopisek ukasnoręczany Prezydenta z podpisem jegoż tak się wyraża. Takowy process może bydz w gazecie Kuryera Lit. zamieszczony, Prezydent Grodz. Telszew. i Członek Komitetu, Jan Weryha. Który to process za podaniem jest do ksiąg Ziem. Ptu Telszewskiego zapisany, a z onych i ten wypis pod tegoż Urzędu pieczęcią stronie potrzebujący wydan. Zgodno z księgami Ziem. Ptu Telszew. Aktowy przysięgły Regent Ignacy Dowkont.

Roku 1822 mca 7bra 25 dnia takowy process może bydz do gazety Kur. Lit. umieszczony, poświadczenie czyni, Ziem. Ptu Wileń. Pisarz Józef Olszański.

Exdywizya.

3. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski, przez dekret Ziemski Szawelski w roku niniejszym 1822 7bra 9 dnia ogłoszony, na domierzenie satysfakcyi kredytorom JW. Józefa Burniewiczza Marsz. Szawel. destynowany, w dniu 18 praesentium zje-

chawszy do majątku Poudruwia w Powiecie Szawelskim położonego, postanowił na dniu 30 7bra niniejszego roku wziąć sprawę do namowy; przeto ażeby wszyscy wierzyciele JW. Burniewiczza przed wyrażonym terminem przez się lub przez plenipotentow ze swojemi stosunkami jawili się sub amissione causae przez niniejszą awizacyą zapowiada. Prezydent Ziem. Szawel. i Exdywizorski Giedymin. Sędzia Ziemski Szawel. i Exdywizor Fr. Jamont. Sędzia Grodzki Szawel. Exdywizor Jan Nagurski.

3 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski na usatysfakcyonowanie wierzycieli vice Marszałka Rosieńskiego Powiatowego Wincentego Janowicza, za obwieszczeniem prawnie wydanem, i stosownie do ukazów Rządu Gubernialnego Lit. Wileń. 1821 9bra 7 i 1822 marca 24 w dniu 18 września idącego 1822 r. do majątku Goniprowa zebrany; po przeniesieniu sądownictwa swojego do folwarku Jawniszek attynencyi do Goniprowa o milę odległej z przyczyn w rezolucyi sądowej umieszczonych, dzieło konkursowe po wielu przeciśłótkach wyższymi władzom wiadomym, doprowadzić do końca przedsięwziął i wziąć do namowy ostatecznie, w dniu 28 idącego mca septembra i roku zamierza w skutek jakowego postanowienia, ażeby wszystkich w teyże Exdywizyi majątku Goniprowa z attynencyami interessowanych kredytorów i pretensorów uwiadomić niniejszą awizacyą trzykrotnie w gazecie Kuryera Lit. umieścić się powinna, zapisuje. Dat 1822 września 19 dnia.

Józef Pawłowicz b. Sędzia Ziem. Ptu Upit-Exdywizor Prezyd. Stanisław Wieliczko Prezydent Grodz. Upit. i Exdywizor. Felix Kossakowski b. Sędzia Gran. Ptu Kowień. Exdywizor. Regent Jan Jasinski.

Obwieszczenie.

3 Ludwik Zawisza Podkomorzy Kowieński, Jan Olechnowicz Prezydent, Augustyn Kordzikowski Sędzia, Urzędnicy Ziem. Ptu Upit. Exdyw.

Oznajmujemy niniejszym obwieszczeniem, iż za remissą Sądu Głównego Wileńskiego ego Departamentu, po zatwierdzonych stopniach akcesoryjnych, dla rozsądzania oczewistego, sprawy podkomorsko-exdywizorskiej do majątku Linkowca w pteie Upitskim położonego, a do dziedzictwa W. Stanisława Bobana b. Sędz. Ziem. Upit. należącego, za niedziesiąt cztery, to jest w dniu szesnastym miesiąca oktobra roku idącego zjedziemy. Ażeby przeto kredytorowie pomienionego W. Bobana w tym terminie jako w ostatecznym, ze swymi pretensyami sub amissione jawili się, ostrzegamy.

Roku 1822 septembra 19 dnia. Wóźny ko, nie tego obwieszczenia od WW. Ludwika Zawiszy Podkomorskiego, Jana Olechnowicza Prezydenta, Augustyna Kordzikowskiego Sędzię, jedną JW. Stanisławowi Eydrygiwiczowi Marszałk. Upitskiemu, kopią drugą W. Felicyanowi Jałowickiemu Sędziemu Gran. Upits., kopią trzecią WW. Franciszkowi i samy Łopacińskiemu Sędziom Ziem. Upit. oczewisto w ręce w mieście Poniewieżu w pteie Upit. podałem, oraz kopią czwartą do drzwi sądowych w Poniewieżu przybiłem. Mikołaj Płowiński wóźny Powiatu Upitskiego.

Roku 1822 miesiąca septembra 19 dnia. Przed-Aktami Ziemskimi Ptu Upit. wóźny relacyą tego obwieszczenia urzędownie zeznał, świadczę.

Dyonizy Poskoczmy Ziemski Upit. Regent. Może bydz umieszczone w gaz. Kur. Lit. Augustyn Kordzikowski Sędz. Ziemski Upit.

Od dnia 1go października, zaczyna się prenumerata na ostatni kwartał roku bieżącego, na Gazetę Kuryera Litewskiego. Cena zwyczajna rub. 2 kop. 25.

Czas obserwacji		Wysokość Barom.		Wys. Ther. Heau.		Wiatry.		Odmiana w powietrzu.	
Obserwacje meteorologiczne.	dnia 27 średnia	28 cal. 1.5	lin.	+ 8,	stopni	Południowy		Pochmurno	
	dnia 28 średnia	28 — 0.5	—	+ 9.91	—	Południowy		Pogoda	
	dnia 29 godz. 6	27 — 11.8	—	+ 7.5	—	Południowy		Pochmurno	

Желающіе получить въ будущемъ 1823 году ниже означенныя Газеты и Журналы, благоволяшъ адресовашъ въ выше упомянутую Газетную Экспедицію Литовскаго Почтамта въ Вильно, съ присылкою Преномерационныхъ денегъ и яснымъ увѣдомленіемъ о чинѣ, имени и мѣстопробываніи Преномератора.

Bekanntmachung aus der Zeitungs-Expedition des Kaiserlichen Lithauischen Postamtes.

Diejenigen, welche für das folgende 1823 Jahr nachbenannte Zeitungen und Journale zu haben wünschen, belieben sich deshalb an die, bey den Lithauischen Postamte zu Wilna befindliche Zeitungs-Expedition zu wenden, mit Einsendung des dafür zukommenden Pränumerationsbetrags, wie auch mit einer genauen Anzeige des Characters, Namens und Aufenthaltsortes des Abonnenten.

Z Gazetney Expedycyi IMPERATORSKIEGO Litewskiego Pocztamtu Uwiadomienie.

Zadający odbierać w roku 1823 niżej oznaczone Gazety i Zurnały, raczą adresować się do teyże Gazetney Expedycyi przy Pocztamcie Litewskim w Wilnie, z dołączeniem prenumeraty, i dokładném uwiadomieniem o randze, nazwisku i mieyscu przebywania Prenumeratorów.

Avertissement de l'Expedition de Gazettes établie auprès du Bureau IMPERIAL de postes de Lithuanie.

Ceux qui desirent recevoir pendant l'année suivante 1823 les Gazettes et les Journaux qui sont spécifiés ci-dessous, voudront bien s'adresser à la sus-dite Expedition établie auprès de Bureau Imperial de postes de Lithuanie à Vilna, avec l'envoi de l'argent d'abonnement, et avec une ample information du rang, du nom de famille et du lieu de sejour de l'abonné.

Rubel Silber Münze.				Rubli Srebrnych.				
Hamburger Korrespondent	•	•	•	20	Journal de Francfort	-	-	30
Börsenhalle	•	•	•	26	Journal des modes de Francfort	-	-	30
Berliner Vossische Zeitung	•	•	•	14	Journal des modes de Paris	-	-	40
dito Haubner dito	•	•	•	14	Journal des debats	-	-	55
Staats Zeitung	•	•	•	12	Journal de Paris	-	-	55
Königsberger Zeitung	•	•	•	12	Moniteur	-	-	90
Allgemeine Zeitung	•	•	•	25	Bibliothèque Universelle	-	-	45
Oesterreichischer Beobachter	•	•	•	28	Revue encyclopedique	-	-	50
Wiener Zeitung	•	•	•	26	Journal general de Medecine française et étrangère	-	-	30
Frankfurter a. M. Zeitung	•	•	•	22	Nouveau Journal de Medecine	-	-	30
Allgemeine deutsche Zeitung für Rußland	•	•	•	15	Journal de Pharmacie et des Sciences accessoires	-	-	30
Zuschauer	•	•	•	15	Gravures des meubles	-	-	30
Wigaische Zeitung	•	•	•	14	Journal general de la litterature française	-	-	55
Landwirthschaftliche Zeitung	•	•	•	12	Journal general de la litterature étrangère	-	-	55
Archiv der deutschen Landwirthschaft	•	•	•	16	Bibliothèque medicale	-	-	55
Musikalische Zeitung	•	•	•	16	Journal des Savans	-	-	38
Moden Zeitung	•	•	•	22	Courier de Londres	-	-	110
Elegante Zeitung	•	•	•	22	The Times	-	-	150
Abend Zeitung	•	•	•	22	The Courier	-	-	150
Morgenblatt	•	•	•	26	Korrespondent Warszawski	-	-	24
Freymüthige	•	•	•	19	Gazeta Warszawska	-	-	24
Der Gesellschafter, oder Blätter für Geist und Herz	•	•	•	18	Gazeta Krakowska	-	-	22
Hallische Litteratur-Zeitung	•	•	•	20	Gazeta Poznańska	-	-	20
dito Ergänzungsblätter	•	•	•	12	Gazeta Lwowska	-	-	18
Jenaische Litteratur-Zeitung	•	•	•	20	Kuryer Litewski	-	-	14
dito Ergänzungsblätter	•	•	•	12	Kuryer Warszawski	-	-	12
Leipziger Litteratur-Zeitung	•	•	•	20	Dziennik Wileński	-	-	8
Heidelberger Jahrbücher der Litteratur	•	•	•	20	Izys polska	-	-	10
Göttingische gelehrte Anzeigen	•	•	•	18	Opisy przedmiotów historyi naturalney z rycinami	-	-	8
Salzburgische medicinisch-chirurgische Zeitung	•	•	•	24	Pamiętnik Warszawski	-	-	8
Rußlands Journal der practischen Heilkunde	•	•	•	16	Dziennik Medycyny, Chirurgii i Farmacyi	-	-	6
Rußlands medicinische Bibliothek	•	•	•	14				
Annalen der Physik, von Gilbert	•	•	•	21				
Neue Militairische Zeitschrift	•	•	•	20				
Politisches Journal	•	•	•	20				
Geographische Ephemeriden	•	•	•	20				
Journal des Luxus und der Moden	•	•	•	20				

Хотя Газетная Экспедиция Литовскаго Почтамта принимаетъ на себя обязанность удовлетворять требованіямъ касательно періодическихъ Сочиненій въ печеніе цѣлаго года, проситъ однакожь тѣхъ Господь, которые желаютъ таковыя получить въ началѣ будущаго 1823 года съ 1 Нумера, что бы входили съ своими требованіями наидальше до 15 Ноябра. Подписка на всѣ выше упомянутыя періодическія Сочиненія принимается не иначе какъ *на весь годъ*, выключая одного только Курьера Литовскаго, на котораго таковая и на полъ года принимается.

На всѣ сіи періодическія Сочиненія Преномерация внесена бытъ должна российскою серебряною монетою. Голландскіе *полновѣсные* червонцы принимаемы будутъ въ 2 рубли 80 копѣекъ серебромъ.

Газетная Экспедиция находитъ также нужнымъ напоминать, что ежели Преномерация доставлена будетъ не въ полномъ количествѣ, или въ другой какой монетѣ а не въ выше означенной, а равно и на періодическія изданія которыя въ семъ Объявленіи не помѣщены; то таковая не примется, а отослана будетъ обратно.

Сверхъ сего Г. Г. Пренумераторы увѣдомляются, что, поелику запрещено выписывать и получать иностранныя періодическія изданія, минуя Газетную Экспедицію Литовскаго Почтамта, какими либо другими дорогами; то они въ случаѣ нарушенія сего Запрещенія подвергались будутъ непріятностямъ, издержкамъ, и управѣ тѣхъ изданій, которыя получаемы будутъ не позволенными путями.

Obgleich die Zeitungs Expedition des Kaiserlichen Lithauischen Postamtes es sich zu Pflicht macht, allen Forderungen in Betreff der Zeitungen im Laufe des ganzen Jahres ein Genüge zu leisten, so bittet sie jedoch diejenigen die sogleich im Anfange des künftigen 1823 Jahres Zeitungen von der ersten Nummer an zu erhalten wünschen, sich mit ihren Forderungen spätestens bis zum 15 November dieses Jahr zu melden—Die Pränumerations auf alle obenbenannte Zeitungen wird nicht anders als für das ganze 1823 Jahr angenommen; auf den Kuryer Litewski aber auch halbjährig.

Für alle obenbenannte Zeitschriften geschieht die Bezahlung in Rußisch Kaiserlicher Silbermünze. Holländische vollwichtige Ducaten werden nach dem Cours zu 2 Rubel 80 Cop. angenommen. Die Expedition findet hierbey nöthig zu erinnern daß, wenn der Pränumerationsbetrag nicht vollzählig, oder in einer andern Münzsorte, als bestimmt ist, oder auch auf Zeitschriften die in diesem Verzeichnisse nicht aufgenommen sind, eingeschickt werden sollte, solcher nicht angenommen, sondern zurückgeschickt werden wird.

Auch wird den Herren Prenumeratoren hiermit bekannt gemacht, daß, weil durch Allerhöchstem Befehl es verboten ist Zeitschriften auf einem andern Wege als durch die Zeitungs-Expedition des Lithauischen Postamtes, ists kommen zu lassen, sie, im Fall sie diesem Verbote zuwider handeln würden, sich Unannehmlichkeiten, Kosten, und auch den Verlust derjenigen Zeitschriften zuziehen würden, die auf eine unerlaubte Art ankämen.

Lubo Gazetna Expedycja przy Pocztańcie Litewskim przyymuie na siebie obowiązek czynić dosyć żądaniom tyczącym się Gazet w ciągu całego roku; uprasza wszelako tych Ichmościów, którzy teraz w początku następującego 1823 roku Gazety z pierwszego Numeru odbierać sobie życzą, żeby się ze swojemi żadaniami najpóźniej do 15 Nowembra bieżącego roku zgłosili. Prenumerata na wszystkie wyż oznaczone peryodyczne pisma przyymować się inaczej nie będzie iak *na cały rok*: na Kuryera Litewskiego zaś przyymować się będzie i półrocznie.

Na wszystkie takowe peryodyczne dzieła opłata nastąpić powinna w monecie srebrney Rosyyskiej. Hollenderskie zaś *ważne* czerwone złote przyymowane będą na srebro w kursie 2 Rubli i 80 kopieiek.

Expedycja Gazetna sędzi przy tém potrzebném przypomnieć, że jeżeli prenumeracyne quantum nie zupełnie, lub w iney monecie przysłane będzie, albo za takie pisma, których w liście tey wyrażonych nie ma; takowy przyjęte nie zostanie, owszem zwrócone będzie.

W ostatku, ostrzega się JW. WW. Abonentów, iż gdy wypisywanie wszelkich zagranicznych Gazet i Zurnałów, inaczej iak przez Expedycyą Gazetną przy Litewskim Pocztańcie ustanowioną, iest zakazano, przestępujący takowy Zakaz wystawią się na nieprzyjemności, koszta, nawet i na utratę ubocznie wypisanych Gazet.

Quoique l'Expedition de Gazettes établie auprès de la Direction générale des postes de Lithuanie s'engage à satisfaire aux demandes par rapport aux Gazettes, pendant le cours de toute l'année, elle invite néanmoins ceux, qui desirerent recevoir les Gazettes de l'année prochaine, dès le premier Numero, à faire parvenir leurs demandes au plus tard jusqu'au 15 Nov. de l'année courante. L'abonnement à tous les ouvrages periodiques spécifiés ci-dessus, ne sera accepté que pour l'année entière; quant au Courier de Lithuanie, on l'acceptera aussi pour une demi-année.

L'abonnement à tous ces ouvrages periodiques, spécifiés ci-dessus, doit se faire en monnaie d'argent de Russie. Les ducats d'Hollande *de plein poids*, seront reçus à raison de 2 Roubles, 80 copéques de la mannoie d'argent.

L'Expedition de Gazettes croit en même tems devoir rappeler, à Mr les Abonnés que si le montant de l'abonnement ne sera point envoyé complet ou en monnaie étrangère quelconque, ou pour des Gazettes et journaux, qui ne sont pas spécifiés ci dessus, il ne sera pas accepté mais renvoyé de retour.

Au reste, MM. les abonnés sont prévenus, qu'étant défendu par ordre supérieur de faire venir les Gazettes et Journaux étrangers d'une autre manière que par l'Expedition de gazettes établie auprès de la Direction generale des postes de Lithuanie, ils s'exposeront—au cas de Contravention—à des désagréments, des frais, et même à la perte des feuilles venues par une autre voie.